

Mennesker, folk eller man

Mennesker betyder individer, personer eller den biologiske art - bottom up. *Folk* er på en eller anden måde en gruppe uden individuelle træk - topdown. *Man* betyder det generelle menneske og inkluderer, den der taler.

Mennesker: - parenteserne betyder, at ordet *mennesker* kan droppes. *Mennesker* svarer til *de*.

1) Om et antal eller en mængde af personer/individer/indbyggere:

- Man regner med, at der i hele EU er 28 millioner (mennesker), der arbejder sort.
- Krøniken blev set af rigtig mange (mennesker).
- Der bor flere (mennesker) i København end i Århus.
- Der er ingen (mennesker), der i virkeligheden ønsker at være onde.
- Der er nogle (mennesker), der altid udnytter systemet.

2) Om en gruppe af personer, der i forvejen har bestemt egenskab (beskrevet med et adjektiv, bottom up)

- Unge (mennesker) tænker ikke så meget på pension og opsparing.
- Nævninge er helt almindelige mennesker, der er med til at dømme i Landsretten.
- Man bør sige De til ældre (mennesker).
- Alt tv handler efterhånden om kendte mennesker.

3) Om mennesker som art eller væsen, i modsætning til ting, dyr og guder:

- Jeg blev sygeplejerske, fordi jeg ville arbejde med mennesker.
- Fisk har gæller, mennesker har lunger.
- Vi er kun mennesker, vi kan ikke altid gøre det rigtige.
- Adam og Eva var de første mennesker på Jorden.

Folk:

1) Om de fleste på et sted eller i landet. Denne betydning af *folk* svarer til *man*:

- Folk var trætte af EU efter 4 afstemninger på 5 år.
- Folk i byen var utrygge ved fyrværkerifabrikken.
- Man straffer for, at folk ikke skal miste respekten for systemet.
- Hvorfor skulle porno være forbudt? Folk må da selv bestemme, hvad de vil se!
- Folk, der kender ham, ved, at han i virkeligheden bare er usikker.

2) Om en gruppe, der beskrives ved et typisk træk (normalt i en ledsætning - top down). Der er ikke nogen meget skarp grænse mellem mennesker og folk her.

- Hans patienter var folk, der havde problemer med at klare presset på jobbet.
- Små børn og folk, der i forvejen er svage, har en særlig risiko for at få sygdommen.
- Folk, der tjener meget, skal også betale mere i skat.

3) Om mandskab, hold, personale og personer med en funktion i fx en organisation:

- Vi har brug for nogle hurtigere folk på midtbanen.
- Ring til Powerbyg, det er dygtige folk.
- Firmaet gik godt, vi ansatte hele tiden nye folk.
- Fusionen havde betydet, at der var nye folk på mange poster.
- Partiet manglede folk i lokalafdelingerne.

4) Om nationers indbyggere:

- Europas folk har ført krig med hinanden igennem flere tusind år.
- Danskerne er et lille, men ret selvbevidst folk.
- Grønlands oprindelige folk kæmper for at blive anerkendt.

Man:

Man er et personligt pronomen. Det er generelt på samme måde som, når man siger *elefanten* bor i Afrika. *Man* har formerne: man (subjekt), en (objekt), sig (refleksiv), sin/ens (possessiv) – ligesom til *han, ham, sig* og *sin/hans*. *Man* betyder det generelle *du* og inkluderer den, der taler.

- *Man* bør rejse sig for ældre mennesker i bussen.
- Hvad siger *man*, når *ens* kone giver *en* et gavekort til en fitnessklub?
- Hvad siger *man* til sin kone, når hun giver *en* et gavekort til en fitnessklub?

Mennesker eller folk

1. Det ser ikke ud til, at _____ kan lide de nye immigrationsregler. Hvis _____ spørger _____ på gaden, siger de, at _____ skal huske, at det er _____ det drejer sig om.
2. Ronni Raket er meget interesseret i UFO' er. Han er helt sikker på, at der findes en slags _____ andre steder i universet. Men _____ griner bare ad ham. Det er ikke OK - jeg synes _____ skal respektere hinandens ideer, _____ er forskellige!
3. Hvordan kan _____ få _____ til at tage cyklen i stedet for bilen? Hvis flere _____ tog cyklen, ville _____ lettere kunne finde et sted at parkere.
4. Der er ikke ret mange _____, der er blevet vaccineret mod influenza i år. Hvis der kommer en epidemi, vil der mangle _____ i rigtig mange firmaer.
5. H1N1 smitter fra svin til _____, så nu tør _____ ikke spise svinekød, men det er fjollet: Hvis _____ bare steger kødet nok, sker der ikke noget.
6. I lufthavnen hjælper butikker og restauranter _____ med at bruge deres sidste kroner, så de ikke behøver veksle dem.
7. Rygere er også _____ - de er det bare ikke så længe.
8. Gamle _____ ser ikke godt, de hører ikke godt, og de lugter ikke godt. - Nej, sådan kan _____ altså ikke sige på dansk. Det hedder: de har ikke nogen god lugtesans!
9. Hvad gør _____, når der er nogen, der har parkeret ud for _____ udkørsel? Hvordan kan _____ finde på den slags? Det må være nogen, der ikke tager hensyn til andre _____.
10. Hvorfor glør _____ sådan på mig, har jeg glemt at knappe mine bukser? - Nej, det har du sådan set ikke; du har ikke nogen på.